

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Ruimtelijke inpassing uitbreiding hoogspanningsstation Kortrijk- Breukelen	TELEFOONNUMMER	+31652769552
		E-MAILADRES	m.van.gessel@provincie-utrech
		DOMEIN/OPGAVE	SLO
		TEAM	GRO
DATUM	15-11-2022	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1737830539-23224		
VAN	Marjolein van Gessel		
NUMMER PS	PS2022MM113		
BIJLAGE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brief EZK d.d. 24 oktober 2022 met voorstel dat provincie gaat zorgen dat de ruimtelijke inpassing van de benodigde uitbreiding van het 380/150 kV hoogspanningsstation "Kortrijk-Breukelen". 2. Brief college van burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht d.d.16. november 2022 met reactie op voornemen EZK om bevoegd gezag uitbreiding hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen aan de provincie over te dragen. 3. Raadsinformatiebrief over voornemen overdragen bevoegd gezag aan de provincie. 4. Brief EZK d.d.10 november 2022 beantwoording van uw vraag met betrekking tot het vigerende Inpassingsplan Breukelen-Kortrijk. 		

Gevraagd besluit:

1. Het project "Inpassing uitbreiding hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen" te benoemen tot een project van provinciaal belang als bedoel in de Wet ruimtelijke ordening;
2. Een provinciaal inpassingsplan op te stellen om de realisatie van de uitbreiding van het hoogspanningsstation "Kortrijk-Breukelen" planologisch mogelijk te maken;

Inleiding:

Het elektriciteitsnet van de provincie Utrecht staat onder druk. De energietransitie en de groei van steden en dorpen zorgen voor een groeiende vraag naar elektriciteit en voor hogere pieken in vraag en aanbod van elektriciteit. Om te zorgen dat ook in de toekomst (duurzaam) opgewerkte energie geleverd kan worden en nieuwe woningen en bedrijven op het net aangesloten kunnen worden, is het noodzakelijk om het hoogspanningsnetwerk in de provincie Utrecht te verzwaren. Daarvoor werken provincie, netbeheerders en RES-regio's samen. De samenwerking bestaat uit de volgende onderdelen: er wordt een provinciaal meerjarig investeringsprogramma energie en klimaat (P-MIEK) opgesteld, versnellingsmogelijkheden voor netinfrastructuurprojecten worden onderzocht. Daarnaast worden op lokaal niveau initiatieven ter hand genomen om vraag en aanbod van energie beter op elkaar aan te laten sluiten door slimme innovaties en lokale koppelkansen.

Om duurzame energie te kunnen blijven leveren en netcongestie op te lossen en te voorkomen is het noodzakelijk om het hoogspanningsnetwerk in de provincie Utrecht te verzwaren. Netbeheerders, RES-regio's en provincie geven prioriteit aan het versnellen van netinfrastructuurprojecten. Eén van deze projecten betreft het project Kortrijk-Breukelen gelegen in de gemeente Stichtse Vecht. Hier is uitbreiding van het 380/150 kV

hoogspanningsstation van TenneT voorzien door de aansluiting van een extra 150 kV transformator en de bouw van een nieuw 150 kV station voor levering aan het station in de Ronde Veenen. Dit project is cruciaal voor de energievoorziening in de provincie omdat deze uitbreiding randvoorwaardelijk is voor andere uitbreidingen van energienetwerken in de provincie.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna te noemen het Rijk) is voornemens om het bevoegd gezag voor de planologische inpassing van dit project aan ons over te dragen (zie brief bijlage 1). Vooruitlopend op besluitvorming over dit voornemen wordt door ons de bereidheid uitgesproken bevoegd gezag te worden voor de ruimtelijke inpassing van de benodigde uitbreiding van het 380/150 kV hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen. Deze ruimtelijke inpassing zou mogelijk gemaakt kunnen worden met een inpassingsplan. Hiervoor dient het project aangemerkt te worden als provinciaal belang en dient u te besluiten dat hiervoor een inpassingsplan zal worden opgesteld.

Juridische en andere relevante kaders:

De wettelijke grondslag voor het opstellen van een provinciaal inpassingsplan ligt artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening. Indien er sprake is van provinciale belangen geeft dit artikellid Provinciale Staten de bevoegdheid om een provinciaal inpassingsplan vast gaan stellen.

De provincie is, na Rijk en gemeente, wettelijk de derde in rij om als bevoegd gezag voor dit project op te treden. Rijk, provincie en gemeente zijn echter gezamenlijk van mening dat het wenselijk is dat de provincie deze rol op zich neemt (zie bijlagen).

Voor realisatie van het bestaande hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen heeft het Rijk destijds een inpassingsplan vastgesteld. Een deel van de beoogde uitbreiding van het hoogspanningsstation is voorzien op gronden die deels liggen binnen dit Rijksinpassingsplan. In het besluit tot vaststelling van het Rijksinpassingsplan is bepaald dat Provinciale Staten niet binnen 10 jaar na vaststelling een inpassingsplan mogen vaststellen. Gelet op de datum van het vaststellingsbesluit betekent dit dat vóór 17 juni 2024 geen provinciaal inpassingsplan mag worden vastgesteld voor het plangebied van dit Rijksinpassingsplan. In het Rijksbesluit is echter eveneens bepaald dat dit artikel niet geldt als Provinciale Staten een inpassingsplan vaststellen dat voorziet in de bestemmingen zoals neergelegd in het Rijksinpassingsplan. Betoogd kan worden dat de bestemmingen die in het provinciale inpassingsplan zullen worden opgenomen hetzelfde doel hebben als die het Rijksinpassingsplan zijn vastgesteld, namelijk de energievoorziening in de provincie garanderen. Aan het Rijk is gevraagd of zij met deze redeneerlijn kunnen instemmen. Het Rijk heeft hiermee ingestemd (zie bijlage 4).

Argumentatie:

Het elektriciteitsnet van de provincie Utrecht staat onder druk. De energietransitie en de groei van steden en dorpen zorgen voor een groeiende vraag naar elektriciteit en voor hogere pieken in vraag en aanbod van elektriciteit. Om te zorgen dat ook in de toekomst (duurzaam) opgewerkte energie geleverd kan worden en nieuwe woningen en bedrijven op het net aangesloten kunnen worden, is het noodzakelijk om het hoogspanningsnetwerk in de provincie Utrecht te verzwaren. Om netcongestie op te lossen en te voorkomen geven netbeheerders, RES-regio's en provincie prioriteit aan het versnellen van de daarvoor noodzakelijke netinfrastructuurprojecten. Hoogste prioriteit daarbij heeft de uitbreiding van het hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen. Deze uitbreiding is namelijk randvoorwaardelijk voor uitbreiding van andere netwerkprojecten in de provincie. Als dit hoogspanningsstation niet wordt uitgebreid komt de uitbreiding van de woningbouw en bedrijventerreinen in het geding en kunnen de provinciale verstedelijkingsdoelstellingen niet gehaald worden. Ook is realisatie van dit project randvoorwaardelijk voor het behalen van de RES-doelstellingen en noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de sterke toename van de elektriciteitsvraag als gevolg van de warmtetransitie en de elektrificering van bedrijfsprocessen.

Conform de Elektriciteitswet is het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna te noemen het Rijk) bevoegd gezag voor de uitbreiding van Kortrijk-Breukelen. Echter, omdat het Rijk zich op het standpunt stelt dat dit project een regionaal karakter heeft is het voornemens om de Rijkscoördinatie-regeling buiten toepassing te verklaren. Volgens de wet is de gemeente dan in principe bevoegd gezag. De complexe uitbreiding van het hoogspanningsstation is echter dermate cruciaal voor de energievoorziening in de hele provincie dat het voor de hand ligt dat de provincie daarvoor bevoegd gezag wordt. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft aan de gemeente schriftelijk gemeld dat het voornemens is om de Rijkscoördinatie-regeling buiten toepassing te verklaren en het bevoegd gezag voor dit project aan de provincie over te dragen. De gemeente heeft met dit voorstel ingestemd (zie brief bijlage 2).

Andere argumenten voor de provincie als bevoegd gezag in dezen zijn:

- Omdat het hier een uitbreiding van een bestaand hoogspanningsstation betreft en er geen locatiekeuze hoeft te worden gemaakt die provincie overstijgend is, is het minder logisch dat het Rijk dit project zou faciliteren.
- Ook kan de provincie lokale en regionale belangen naar verwachting beter meewegen en afstemmen dan het Rijk. De provincie heeft een betere binding met het gebied, de RES-regio's en de gemeente waar het project zal worden gerealiseerd.
- Gelet op het grote bovenlokale belang van dit project ligt het niet in de rede dat de gemeente bevoegd gezag wordt. Daarnaast kampt de gemeente met grote onderbezetting en heeft het college aangegeven geen ruimte te zien om dergelijke complexe projecten op te pakken.

Het Rijk heeft aan de gemeente schriftelijk laten weten dat zij de Rijkscoördinatieregeling buiten toepassing wil verklaren en de ruimtelijke inpassing uit wil laten voeren door de provincie. Het college van burgemeester en wethouders hebben besloten hiermee in te stemmen en de gemeenteraad daarover te informeren (zie brief in bijlage 2 en 3).

Gelet op:

- het grote belang dat wij hechten aan het versnellen van netinfrastructuurprojecten om de energielevering in onze provincie duurzaam te garanderen;
- de uitbreiding van het bestaande hoogspanningsstation randvoorwaardelijk is voor de andere netwerkprojecten in de provincie;
- de bestuurlijke overeenstemming tussen Rijk, provincie én gemeente dat deze rol bij de provincie past;

hebben wij de bereidheid uitgesproken om bevoegd gezag te worden voor de ruimtelijke inpassing van de benodigde uitbreiding van het 380/150 kV hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen.

Voor de planologische inpassing van dit project wordt een tweesporentraject voorgesteld. Eén spoor onder het huidige planologische regiem van de Wet ruimtelijke ordening en één spoor voor de situatie dat de Omgevingswet zoals nu gepland op 1 juli 2023 in werking treedt.

Onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) stellen wij u voor het project uitbreiding van hoogspanningsstation "Kortrijk-Breukelen" te benoemen tot een project van provinciaal belang in verband met het kunnen blijven leveren van elektriciteit. Aan u wordt tevens voorgesteld om een provinciaal inpassingsplan op te gaan stellen om de realisatie van de uitbreiding het hoogspanningsstation planologisch mogelijk te maken. De kosten voor het opstellen van het plan, planschaderisico, financiering en de realisatie van het project zal ten laste komen van initiatiefnemer, Tennet. Voor deze kosten zal met Tennet een anterieure overeenkomst worden gesloten.

Als op 1 juli 2023 de Omgevingswet in werking zal treden zal de Wro van rechtswege vervallen. Indien er een ontwerp inpassingsplan ter inzage wordt gelegd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan de procedure voor vaststelling van het inpassingsplan worden vervolgd. Als er geen ontwerp inpassingsplan voor die datum ter inzage kan worden gelegd wordt de procedure voor de ruimtelijke inpassing voor uitbreiding van het hoogspanningsstation van rechtswege het projectbesluit of de buitenplanse omgevingsplanactiviteitvergunning (de Bopa). Omdat de datum van 1 juli 2023 ver weg ligt wordt voorgesteld om met het opstellen van het inpassingsplan te beginnen. De daarvoor benodigde onderbouwingen en onderzoeken zijn immers ook bruikbaar voor het geval er een projectbesluit of een Bopa moet worden opgesteld. Als de Omgevingswet in werking treedt zullen wij u informeren over een keus tussen deze twee instrumenten voor de ruimtelijke inpassing van het project. Dit moet nog nader worden onderzocht.

Doelenboom:

Door het project te benoemen tot project van provinciaal belang kan het Wro-instrumentarium worden ingezet. Met het besluit tot het opstellen van een provinciaal inpassingsplan neemt de provincie het initiatief om de realisatie van de uitbreiding van het hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen planologisch mogelijk te maken.

Brede welvaart indicatoren:

Realisatie van uitbreiding van het hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen draagt bij aan de leveringszekerheid van duurzame energie in de provincie. Daarnaast zullen RES-doelstellingen en verstedelijkingsdoelstellingen worden gerealiseerd.

Kijk ook door de Sociale bril:

Levering van duurzame energie in de gehele provincie is voor iedereen belangrijk. Als het hoogspanningsstation niet wordt uitgebreid zal de woningbouw en uitbreiding van bedrijventerreinen stil dreigen te vallen.

Participatie:

Het besluit om een inpassingsplan op te gaan stellen is de basis voor de start van een uitgebreid traject met participatie conform de Wet ruimtelijke ordening. Wij zullen u hierbij betrekken.

Financiële consequenties:

De kosten voor het opstellen van het plan, planschaderisico, financiering en de realisatie van het project zal ten laste komen van initiatiefnemer, Tennet. Voor deze kosten zal met Tennet een anterieure overeenkomst worden gesloten.

Vervolg:

Als Provinciale Staten besluiten tot het opstellen van een inpassingsplan zal ten behoeve van een goede samenwerking met de gemeente en Tennet een bestuurlijk stuurgroep worden opgericht. Tevens zal er een projectgroep worden ingesteld om een voorontwerpinpassingsplan te gaan maken. In de projectgroep zullen Tennet, de gemeente Stichtse Vecht en de provincie deelnemen. Wij zullen met betrokken partijen een planning maken voor het vaststellen van een inpassingsplan. Daarover zullen wij u informeren.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Ontwerp-besluit

Besluit op 14-12-2022 in verband met de ruimtelijke inpassing voor de gewenste uitbreiding van het hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen in de gemeente Stichtse Vecht.

Provinciale Staten van Utrecht; In vergadering bijeen op 14-12-2022.

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 15-11-2022
met nummer UTSP-1737830539-23275,
van afdeling SLO, team GRO.

Overwegende dat:

- De realisatie van het project “Inpassing uitbreiding hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen” op dit moment niet is aangemerkt als provinciaal belang;
- Gelet op het bovenlokale belang om een duurzame energievoorziening in de provincie te blijven garanderen het wenselijk is de uitbreiding van het hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen aan te merken als provinciaal belang;
- Om realisatie van dit project mogelijk te maken een provinciaal inpassingsplan opgesteld dient te worden;
- De kosten voor het opstellen van het plan, planschaderisico, financiering en de realisatie van het project ten laste zullen komen van initiatiefnemer, Tennet. Voor deze kosten zal met Tennet een anterieure overeenkomst worden gesloten.

Besluit:

- a. Het project “Inpassing uitbreiding hoogspanningsstation Kortrijk-Breukelen” te benoemen tot een project van provinciaal belang als bedoel in de Wet ruimtelijke ordening;
- b. Een provinciaal inpassingsplan op te stellen om de realisatie van de uitbreiding van het hoogspanningsstation “Kortrijk-Breukelen” planologisch mogelijk te maken;

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters